

Hov, jeg synes min mut gi'r sig!!

Af VP 607 Peter Anderskou, hold Juni 1971 – April 1972

Under denne overskrift skrev jeg i efteråret 1971 en artikel til 'Dalposten' – som blev udgivet af Velfærdstjenesten på Flådestation Grønnedal – om mine oplevelser ved opstigning til toppen af det sydlige Grønlands højeste bjergtop: Kungnat.

I hele ugen før det store slag herskede der en travlhed uden lige hos os alle fire. Der var jo mange formaliteter der skulle huskes. Ansøgning skulle udfærdiges og godkendes af CH FLS, mulje- og tursedler laves, tov fremskaffes og Helge skulle huske sin tandbørste!

Vi var fire mand: Wilhelm Niemann, Leif, Helge Waage Bech og undertegnede. Hele optakten til færden kom under en kaffemik hos Wilhelm i juli 1971. Der blev sludret om løst og fast og under samtalen var der én der foreslog at vi tog os sammen og lavede en udflugt til toppen af "Konjakken" – også kaldet Kungnat. Vi vidste godt at denne top kun kunne besejres i et meget kort tidsrum af sommeren, og det var netop ved at være ved den tid. Så enden på det hele blev, at vi besluttede at gå i gang med de allerede nævnte forberedelser.

Fredag kl. 16.30 stod *FLS1* ud af havnen med os 4 spændte og måske lidt nervøse sømænd. Vi var blevet udstyret med 1. stk. Storno så vi kunne kommunikere med radiostationen på Grønnedal efterhånden som vi kom højere og højere op ad det fascinerende bjerg. "Har vi nu husket det hele?" Film, fotoapparater, mulje, telt og Helges tandbørste? Jo, det så vist sådan ud!

Vi blev sat i land i nærheden af Fortuna Havn, slog teltet op ved en lille bæk, stegte et par bøffer og lavede kaffe, alt imens vi til stadighed stirrede op på himlen. Det så ikke alt for godt ud. Det var overskyet, og vi bestemte, at hvis det ikke var bedre lørdag morgen, ville vi vente til søndag.

Natten forløb som alle andre nætter i et telt i ødemarken: Ustandselig opvågningen enten på grund af en mut der selvfølgelig lå placeret lige hvor man havde anbragt sit hoved, eller fordi sidemanden i drømme forestillede sig at han var verdensmester i boksning. Jeg vågnede selv ved 5-tiden, kravlede ud af teltet og rettede straks blikket op mod himlen. Og hvad skuede mine øjne? En næsten skyfri himmel og en

underskøn solopgang. De andre purrede jeg brutalt for at de skulle komme ud og se det samme som mig. Fotoapparaterne kom frem og snart skød vi løs. Selvfølgelig blev det straks bestemt at slaget skulle stå i dag. Vi gik i gang med at lave et par spande kaffe, ristede fransbrød og nød faktisk den tidlige opståen.

Kl. 07.30 var vi parate. Den nødtørftige mulje, fotoapparaterne, torvet og et par dåser juice var stuvet i rygsækkene. Med Wilhelm i spidsen og mig selv som sidstemand, drog vi afsted. De første 150

meter gik det meget stejlt op og jeg, som på den tid var kagle, stønnede og pustede og var lige ved at opgive det hele allerede på dette tidlige tidspunkt. Vi holdt dog snart det første lille hvil og jeg blev mægtig glad da jeg konstaterede, at de andre pustede ligeså meget. Benene var kommet ind i rytmen og efter det tredje hvil gik det meget bedre. Man mærkede så at sige ingenting.

Da vi var kommet ca. 300 meter op, kontaktede vi flåderadioen

over Stornoen. Vores kaldesignal var "Himmelekspressen". Vi bestemte – i samråd med vagtlederen i Grønnedal – at vi skulle kalde op hver halve time, som en slags sikkerhed. Landskabet var allerede ved at ændre karakter. Vi kom gennem grønne dale med små søer, over forblæste, knudrede toppe, nedad, henad og opad de vanskelig passable rullestenskrænter. I starten fulgte vi ikke den rute, som var aftegnet på det medbragte kort. Vi gik hele tiden i den

retning hvor selve toppen lå, og det resulterede i, at vi visse

steder blev nødt til at gå omveje. Men efter megen asen, masen og knoklen nåede vi da skrænten neden under Røverborg. Fra det sted kunne vi se selve toppen og syntes egentlig at det så pærelet ud. Vi skulle komme til at

tage de ord i os igen! Ifølge kortet skulle vi gå fra Røverborg i en halvcirkel og følge karmen hen til Månedalen. På kortet var imidlertid ikke afmærket, at der lå en mægtig snefane som strakte sig ca. 130 meter op, regnet fra det sted hvor vi stod.

Vi forsøgte et par gange at passere snefanen, men den var isglat og tanken om at kure på enden 400 meter ned, fik os til at opgive og gid så i gang med at kravle oven over fanen. Det var vel det mest anstrængende stykke på hele turen. For hver gang vi kom tre meter op, gled vi to meter tilbage på grund af det meget løse sand og de mange små mutter. Men det lykkedes da, og fuldstændig udmattede sad vi et stykke tid oven for fanen og pustede ud og nød udsigten.

Derpå gik det strygende 180 meter ned til selve Månedalen, der ligger i ca. 1100 meters højde. Her slog vi lejr, spiste en kiks

eller fem og sorterede bagefter det overflødige gods fra for ikke at have for meget at slæbe på.

Vi havde nu ca. 300 meters klatren tilbage før vi stod på toppen. I begyndelsen gid det fint. Klipperne var mere faste

end længere nede og det var ikke svært at finde fodfæste. Vi var da heller ikke kommet ret langt før vi atter kunne se selve toppen: Blot var den denne gang meget tættere på. Vi blev mægtig glade alle fire, for det så ud til at vi kunne gå i en lige linje derop. Men glæden blev kort, for da vi rundede den næste store mut, stod vi pludselig på en afsats og stirrede ned på gletcheren på bagsiden af Kungnat ca. 400 meter nede. Vi foretog et hastigt tilbagetog og opgav planen om at gå i en lige linje derop langs kanten. I stedet fandt vi den rute, som tidligere bestigere havde benyttet sig af.

Nu begyndte det for alvor at blive barskt og farligt. Vi klemte vore kroppe helt ind til mutterne og undlod at nyde udsigten! Vi sagde ikke ret meget til hinanden, men angsten stod præget i vore ansigter. Fremad! Krybe tre meter hen over en skrå klippeflade med fingrene krampagtigt pressende ned i en lille revne; krampagtigt fordi vi vidste, at hvis vi ikke holdt fast ville vi være kommet på Søværnets tabsliste! Tre meter lodret op i et stykke tov som ærlig talt ikke så særlig solidt ud, videre ad en smal hylde, kravle, bande, grine, hjælpe hinanden og sandelig: pludselig var anstrengelserne overstået. Tilbage var kun 50 meters gåtur og vi stod på toppen!”

Hvordan skal man beskrive følelsen af at stå dér, 1418 meter over havets overflade og se ned på alting, skyer, bjergkæder, Grønnedal, indlandsisen. Det hele lignede et landkort. De Gaulles særprægede næse ragede op af skydækket ude over havet. Det var meget varmt, ja, så varmt at vi smed alt hvad vi havde på overkroppen. Under en del mutter lå et flag, som vi pakkede ud og satte oven på stenvarden; nej hvor var vi altså stolte! Stornoen kom frem, Grønnedal blev kaldt op og

sprudlende af glæde kunne vi meddele at "Himmelekspressen" var nået til endestationen. Vi fik at vide at man fra stationen kunne se os i O-rummets kikkert. Vi jublede, fotograferede og smalfilmmede. I varden lå en kasse fyldt med hilsner fra alle forgængere. Det var morsomt at læse alle disse breve og ud af læsningen kunne vi se, at alle de andre havde været lige så stolte som os selv. Et brev blev skrevet og bagefter spiste vi bananer og lå og soled os. I alt var vi på toppen i en time.

Vi pakkede sammen, pakkede kassen og flaget ned og begyndte tilbagetoget. Det gik meget lettere end vi havde beregnet. Der var dog et enkelt sted hvor vi mente, at det ville være godt med et

to, så vi brugte det som vi havde haft med og lod det sidde. For øvrigt havde dette tov før været med på tur. Det var med på en planlagt påsketur til indlandsisen, men blev aldrig brugt da denne tur endte i en sydost på Landsletten. Nå, men tilbage til Kungnat: Stedet med skrå, flade sten og tovene blev passeret med lige så stor agtpågivenhed som før, men nu da vi kendte stedet, gik det dog lettere selv og det susene i maven af og til og snart var vi nede ved vores lejr i Månedalen. Her samlede vi sammen hvad vi havde ladet ligge, stod og parlamenterede lidt over hvilken vej vi skulle ned og bestemte os for at følge Månedalen. Et langt stykke kurrede vi på en meget bred snefane, hvilket var til megen fornøjelse for os alle. Resten af nedturen var en blanding af meget lette og meget svære og farlige steder. Det værste var de smeltevandsvåde klipper, da man overhovedet ikke kan finde fodfæste. Et par steder måtte vi sætte os på vore bedre bagender og glide ned ad sådanne klipper for derefter at lande på et græsklædt fremspring som kunne give fodfæste.

Kl. 19.30 var vi tilbage ved teltet igen, enormt lykkelige over vores præstation, men også ret trætte. Tågen var ved at drive ind fra Davis Strædet og lå i ca. 100 meters højde hvilket dog ikke forhindrede os i at finde teltet. Det var som om vi blev drevet af en magisk kraft, eller også var det bare tanken om en kop "mokka" der drev os frem. Vand i gryden, bøffer på panden, tobak i piberne, fortære det hele og så ned i soveposerne. Alle fire sov vi som sten lige til kl. 09.00 næste morgen. Uden én eneste opvågning i løbet af natten.

Om søndagen sad vi og hyggede os i teltet og talte om de værste steder og de sjoveste hændelser. Det var skyet i dag, så vi havde virkelig haft heldet med os. *FLS!* kom og hentede os om eftermiddagen og vi sejlede hjem til Grønnedal rigtig tilfredse med os selv. Vi var da også det eneste hold der nåede derop det år: ugen efter var toppen nemlig dækket af et lag nysne.

Gode råd? Ja, det måtte da være at I altid skal planlægge en sådan tur i god tid. Der er mange småting I skal huske - og dernæst: træd varsomt! Mutterne kunne finde på at gi' sig! Til sidst: Husk cognacen! Den glemte vi andre og måtte jo som bekendt klare os med bananer og juice!

Og nu, tre måneder efter, kan man, når man kaster et blik eller to på den skønne mut, som kendetegner området her, ikke lade være med at tænke: "Hold da kæft hvor var det en skøn tur!" og tænk! Helge glemte helt at bruge sin tandbørste, men nåede dog sit morgenbad i Kungnat-bugten.